REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURĬ de ANUNȚURĬ:
în Viena la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 42. Brașov, Vinerĭ 22 Februarie (7 Martie). 1902.

Purtare de neiertat.

Nu scim să se găséscă în tótă monarchia nóstră popor, care din firea lui să aibă o trăsătură atât de optimistă, să se pótă mângăia așa de ușor, și să fiă așa de mult înclinat de a se împăca cu sórtea sa, ca Românul.

Calitatea acésta îi servesce în gréua sa luptă pentru esistență și spre bine și spre rĕu. Spre bine, fiind-că îi ajută a suporta neajunsurile și necazurile vieței mai ușor, îl face capabil de-a desfășura în grad mare perseveranță și răbdare, Spre rĕu, fiind-că, de altă parte, tocmai printr'asta se deprinde a se mulțumi cu mai puțin de cât s'ar cuveni, a avé mai puține trebuințe și esigențe, și-i slăbesce astfel puterea avêntului în aspirațiunile sale.

Aceste însușirĭ ale poporului nostru ies cu deosebire la ivélă în timpul de față, când după o resistență de trei-ḑecĭ și cincĭ de anĭ el se vede constrîns de împrejurărĭ de a-șĭ da sémă, că cu cu tóte suferințele ce a trebuit să le îndure în acest nefericit period, se află póte numai pe la jumĕtate drumul și îi mai stau înainte încă multe și grele suferințe, până ce să-șĭ pótă elupta o sórte mai bună în privința politică și națională.

Ce póte fi mai ușor, decât ca în momente de aceste de obosélă și de rea disposițiă să câștigĭ atențiunea omului nĕcăjit, vorbindu-i de apropriatul sfîrșit al suferințelor sale și spuindu-i, că ținta e mult mai aprópe, decât a visat le vre-odată.

Dér este óra consult, este bine și este lucru cinstit a face astfel?

In cei ḑece anĭ din urmă s'a pĕcătuit cumplit în privința acésta. Cine nu vede aḑĭ resultatele desastruóse? Er ceea-ce au prestat unii în cei trei anĭ din urmă, de când a căḑut guvernul Banffy, în a ameți lumea română cu frase secĭ despre „noua eră“ și „dreptatea“, ce ni-o va aduce, este de neiertat.

Ce mirare dér, décă în urma acestor nechibzuințe criminale multă lume, care n'are judecata s'a proprie asupra mersului lucrurîlor a fost sednsă a crede, că regimul actual unguresc totușĭ ar fi serios înclinat de-a face pace cu Românii și cu celelalte naționalitățĭ.

Trei anĭ întregĭ aprópe ḑilnic se petrec fapte, carĭ dovedesc, că tot acolo stăm unde am stat, ba în multe privințe situațiunea nóstră s'a mai înrĕutățit. După aceștĭ trei anĭ vine însu-șĭ șeful guvernului, căruia i-s'au atribuit acele bune intențiunĭ de îndreptare și conciliare, și nimicesce prin declarările sale orĭ și ce speranță, că ar voi să ajute cât de puțin causei naționalităților asuprite. Cu tóte astea să mai găsiră câțĭ-va desechilibrațĭ, carĭ avură cinismul de-a voi a face și aḑĭ pe lume să crédă, că tótă purtarea primului ministru Szell n'a fost decât o apucătură fórte șirétă, prin care a voit să-șĭ prepare terenul pentru viitórea isbêndă a programului sĕu de împăciuire.

Și să vedețĭ cum s'a întêmplat lucrul după părerea celor din cestiune. Szell are să țină sémă de oposiția șovinistă maghiară din dietă, ér tot odată vrea să evite a lovi naționalitățile cu ciomagul în cap. Decĭ ce a făcut el? S'a ocupat în vorbirea sa budgetară numai cu generalitățĭ, ca oposiția maghiară să nu-i pótă imputa, că ar pacta cu naționalitățile, ér aceste să nu pótă crede că „n'au séu nu ar avé cu cine să stea de vorbă“.

Așa cugetă cei cu „politica de acomodare“, și asemenĭ părerĭ infecte umblă să lățéscă ei în popor.

Aceștĭ ómenĭ — cum vedețĭ — s'au lăpĕdat de principiile naționale, pe care s'au basat și se baséză esistența partidului nostru național, ei invócă însĕ în favorul părerilor lor infecte, motivele ce se aduc înainte aḑĭ de către oportuniștii de tóte neamurile și culorile, pentru a-șĭ scusa procederea, care în realitate nu este „naționalistă“, ci simplamente maghiarónă.

Asupra acestor motive vom mai reveni și le vom sdrobi și nimici cu argumente, precum merită.

De ce a demisionat Hegedüs. Étă cum esplică unul din oficioșii lui Szell causele pentru carĭ a demisionat ministrul de comerciŭ Hegedüs:

„Pe Alexandru Hegedüs l'au îndemnat să demisioneze considerațiunĭ isvorîte din constelația parlamentară schimbată. Era neapărat necesar, ca fusiunea partidului național cu partidul liberal, fusiune sĕvêrșită de Coloman Szell, să priméscă confirmare și sancțiune prin aceea, ca unul din cei mai distinșĭ membrii ai partidului fusionat, Ferdinand *Horanszky*, să între în cabinet și astfel să iee parte și el la conducerea afacerilor statului și la responsabilitate. Insușĭ Al. Hegedüs a dat de repețite-orĭ espresiune convingerii sale, că întrarea în cabinet a unuia din membrii fostului partid național este o recerință a parlamentarismului. Condus de gândul acesta, cu cea mai nobilă desinteresare șĭ-a oferit portofoliul. Schimbarea, ce s'a făcut în conducerea ministeriului de comerciu, este numai o manifestare a structurei schimbate a partidului liberal și nu este esact, când se ḑice, că în politica cabinetului s'a făcut vr'o schimbare fie cât de neînsemnată“.

Sórtea autonomiei catolice. „*Pester Lloyd*“ laudă într'un articol majoritatea congresului catolic unguresc și episcopatul pentru atitudinea conciliantă, ce au avut'o în congres. Adauge însĕ, că statutul desbătut acum are lipsă, în unele privințe, de corecturĭ esențiale înainte de a deveni o basă solidă a autonomiei. Corecturile acestea vor fi necesare în ce privesce fondurile și șcólele catolice. Spre scopul acesta se va face un schimb de vederĭ între congres și ministrul cultelor. — De aicĭ reiese, ḑice „Alkotmány“, că autonomia catolică numai atuncĭ va deveni fapt, décă statutul organic va fi așa cum voesce ministrul cultelor. Asta e realitatea. Atuncĭ de ce s'a mai convocat congresul? De ce nu s'a octroiat romano-catolicilor autonomia? Asta ar fi fost o procedere mai ieftină, mai scurtă și mai sinceră.

Sașii și celelalte naționalitățĭ. Din *Sibiiu* i-se anunță „*Biroului telegrafic ungar*“: „Comunicatul unei foi budapestane despre o pretinsă acțiune a deputaților sașĭ, *nu corespunde adevĕrului* Orĭ-ce politician sas *perhorescheză* alianța naționalităților“. — Fóia despre care vorbesce numitul birou telegrafic este „Egyetértés“. In numĕrul de erĭ al ḑiarului nostru am adus în traducere verbală ceea-ce a scris „E—s“ despre pretinsa acțiune a deputaților sașĭ.

La acésta mai adaugem, că organul național săsesc din Sibiiu „*S. D. T.*“ scrie: „*Cestiunea alianței cu naționalitățile nu formeză între Sașĭ obiectul unei discusiunĭ seriose*“, ér scirea publicată de „*D. V.*“ din Viena și reprodusă și de ḑiarele românescĭ, același organ o declară de neadevĕrată. „Amêndouĕ aceste svonurĭ au ceva comun și anume că pretinsele planurĭ de acțiune ale Sașilor se aduc în legătură cu indignațiunea Sașilor față cu purtarea lui Rakosi, Pichler etc. Ei bine ar fi totușĭ o prea mare onóre pentru aceștĭ domnĭ, décă s'ar presupune, că sbieretele și înjurăturile lor ar puté îndemna pe representanții poporului săsesc de a-șĭ schimba un fir de pĕr măcar, posiția, ce au avut'o pănă acuma“.

Din dieta ungară.

Budgetul ministeriului de interne.

In ședința dela 4 Martie a dietei s'a început desbaterea budgetului ministeriului de interne.

Babo M.: Spune, că ideia și direcția, ce o urmăresce ministrul de interne nu

---

FOUILETONUL „GAZ. TRANS.“

O preumblare pe lac.

Bărcile pluteau atât de ademenitor pe lacul luciu, ce se întindea pe dinaintea ochilor noștri, încât am făcut semn luntrașului din apropiere să ne conducă la o barcă.

Cât de dulce se furișau razele sórelui prin încrețiturile valurilor!

„Du-te luntre!“

Lopeţile se isbesc de valurile micĭ dela țĕrm și conduc cu ușurință luntrea în depărtare.

Luntrașul, cu brațele góle și pârlite de sóre, cu capul gol, într'o cămașă grósă cadrilată, ne mână luntrea pe dinaintea promenăḑii Gmundenului.

Castanĭ stufoșĭ umbresc locul de preumblare a publicului. Dinspre pavilionul de musică acordurile unui vals de ale lui Strauss sunt întretăiate de plescăitul lopeților. Lumea cea multă, gătită pentru musică, se preumblă a lene pe țĕrmul lacului. Tóte cafenelele se vĕd înțesate de public.

Luntrea nóstră se tot depărtéză, tăindu-șĭ cale prin apa cristalină, colorată de dealurile din apropiere cu ḑecĭ de colorĭ. Lebede svelte, albe ca un cuget curat, cu gâtul lor lung și flexibil, înótă majestos pe lângă țermure, așteptând de la publicul, ce se plimbă, câte o sfărimitură de corn séu de franselă.

Pe luciul lacului, care pare o piele de crocodil, întinsă ca un covor, se reflectéză căsuțele albe și curate ale luntrașilor, carĭ locuiesc pe celălalt țĕrm al lacului. Și cu cât ne apropiem de ele, cu atât se vede dinspre Gmunden o panoramă mai grandiósă.

Sórele scăpăta maiestos spre apus. Casele albe ca zăpada, căsuțele de pe marginea lacului, ascunse în desișul unor pădurĭ seculare, castelul grandios al prințului de Cumberland, promenăḑile ce înconjóră ca un lanț stațiunea balneară, delușorul Calvarului, de pe care privesce în depărtare bisericuța Calvarului...., tóte contribuesc la splendórea apusului de sóre. Și luntrea înaintéză spre munții, ale căror crescete se perd în albastrul cerului. In depărtare se zăresce o cotitură a lacului Traun, și satul *Traunkirchen* stă ascuns la pólele délului numit *Pétra Sórelui*, arătându-șĭ în depărtare turla bisericuței din vêrful unei stâncĭ. Și când ne uităm spre acest deal înalt de 923 de metri, pleșuv ca un om gârbovit de anĭ, ne aducem aminte de spusele luntrașului. Acolo, ḑicea acesta, au fost pădurĭ întinse, vergine ne umblate de picior omenesc, dér într'o vară pe timpul unei gróznice furtunĭ, un fulger rĕufăcĕtor a aprins pădurea măréță. Și a început să ardă muntele întreg. O flacără grozavă se vedea înălțindu-se spre cer, o pară de foc și o trombă de fum, éră locuitorii înspăimântațĭ au alergat într'ajutor ca să stingă, déră nu s'a putut salva nimic. Și a venit să vadă acest măreț spectacol lume din depărtărĭ și s'a apropiat pe luntrii și vapóre de Pétra Sórelui.

Pare căl vĕd cum geme sub focul mistuitor și se sbuciumă în zadar.

Acuma s'a liniștit, capu-i cărunt e privit cu respect de împrejurime, un lanț de dealurĭ și de munțĭ, cum este d. e.: *Muntele verde*, *Turcoica dormitóre*, *Kogel-ul*, apoi lanțul munților numit *Munții morților și Munții infernului.*

Și când privescĭ la aceștĭ munțĭ, mărturiĭ ale atâtor vremurĭ depărtate, te gândescĭ la dărnicia cu care Dumneḑeŭ atâtea frumusețĭ a adunat la un loc.

Cine n'a auḑit de frumosul Salzkammergut, de piciorul acesta de raiŭ?

Din aceste meditațiunĭ mĕ deșteptă fâlfăitul stindardului împlântat dinaintea luntreĭ nóstre. Erau colorile transwaaliane: albastru, alb și roșu orizontal, éră la stânga vertical alb. Atât de frumos fâlfăia pânza acésta, pânza, care întrupéză idealul, sublimitatea unui popor atât de vitéz!

Din depărtare se audiau chiuiturile tiroleze, veselele „Iodler“ — e, carĭ se finesc într'un țipĕt de veselie. Pe lângă noi trecea o luntre încărcată cu sare.

La cârmă stătea în picióre un sătean sdravĕn, îmbrăcat în frumosul port tirolez. Cu pălăria împodobită cu pene albe și roșiĭ, dată ștrengăresce pe o ureche, cu pieptarul acoperit cu șirurĭ de pantlicĭ verḑĭ, care lasă să se vadă cămașa curată și albă, cu pantalonĭ până la genunchiĭ

corĕspunde dorințelor și aspirațiunilor națiunei maghiare. Ia în apĕrare autonomia comitatelor și atacă politica administrativă a guvernului. In comitate fișpanii sunt adĭ totul, prin ei ministrul îșĭ impune voința sa. Cere introducerea sufragiului universal secret; *cel ce scie ceti și scrie unguresce, acela sĕ fie alegĕtor.* Guvernul trebue sĕ se îngrijéscă de regularea dreptului de reuniune și întrunire. Nu primesce budgetul.

Boncza M. dice, că e pentru administrația de stat și ar fi de dorit ca Szell sĕ nu dea din mânĭ portofoliul de interne până când nu va realisa reforma administrativă. Primesce budgetul.

Hellebronth G. ține un discurs chilometric. Descrie miseria colosală din Budapesta și arată, că în capitală totul e lux strălucitor fără fond real. Combate cu argumente puternice risipa, ce se face cu banii țĕrii. Numĕrul funcționarilor se sporesce cu 2000 și pentru a-i plăti pe aceștia, se ia pânea din gura a sute și sute de ómenĭ sĕracĭ. Cere, ca guvernul sĕ elimineze pe funcționarii superiorĭ, carĭ sunt de prisos. La ce trébă e, d. e. fișpanul și secretarul acestuia? Vulturul cu douĕ capete e o pasĕre-minune, dér de ce pe lângă acesta sĕ se susțină și comitatul cu patru capete? Până acum fișpanii n'au fost decât furnisorĭ de deputațĭ. Află că sunt de prisos posturile de inspectorĭ de matriculă, tótă instituția matriculelor de stat o află prea costisitóre și n'aduce nicĭ un folos. In fine îndémnă tinerimea sĕ respecteze idealele naționale. Nu primesce budgetul.

„Cestiunea sĕcuiéscă".

In timpul din urmă s'a pornit o agitațiune intensivă în interesul salvării poporului sĕcuiesc din Transilvania.

In articole de diare, în broșurĭ, în diferite societățĭ patriotice maghiare s'a expus starea decădută economică a acestui popor și s'a proclamat necesitatea urgentă a unei intervenții din partea statului în favorul acestei insule maghiare.

„Discursul lui Szell asupra cestiunei naționalităților, în care s'a precisat concepția Ungariei oficiale asupra ideii de stat în mod atât de plastic și energic — dice „P. L." — a redeșteptat o mulțime de speranțe, carĭ până acum nu îndrăsneau sĕ ésă la ivélă". Intre aceste speranțe diarul oficios numĕră și speranța resolvirei „cestiunei sĕcuiescĭ".

Luând de basă broșura anonimului „Transsylvanus" întitulată „A székely kérdés", „P. L." analiséză pretinsa miserie a poporului sĕcuiesc. Nobilimea mare și așa numita clasă a gentrylor a sĕrăcit, s'a ruinat din propria sa vină, ér țĕrănimea, în urma împrejurărilor nefavorabile, s'a enervat, a devenit trândavă și s'a pus pe emigrare. Șése-spre-dece procente a întregei populațiunĭ sĕcuiescĭ trăiesce în România, dice oficiosul „P. L." după broșura anonimului.

„Un singur lucru bun și prețios li-a mai rĕmas Sĕcuilor, sentimentul lor național și alipirea cătră ideia de stat, formând aicĭ un bastion al Ungurismului, față cu care s'au înfrânt tóte încercările de românisare".

In alte părțĭ — dice P. L." — ca d. e. în sudul Ungariei, invasiunea Românilor n'a întîmpinat resistență, insula sĕcuiéscă însĕ s'a ținut bine așa că oceanul strĕinismului dór câte-va fire de nisip, décă a mânat din ea. Conservarea și întărirea lor nu este numai o cestiune de sentiment, ci un postulat al resonului politic(!)

Asupra mijlócelor, ce ar trebui aplicate pentru salvarea Sĕcuilor, oficiosul se esprimă precum urméză:

„Cultivarea mai intensivă a agriculturei, ca basă a unei viitóre bunăstărĭ, în urma raporturilor topografice și climaterice nu prea are prospecte. Poporul sĕcuiesc așa-dér, atât în urma raporturilor amintite, cât și în urma dispozițiilor spirituale și a inclinațiunei sale individuale, este avisat la *industrie și comerciŭ.* Ținutul lor dispune de puternice rîurĭ cu mare depresiune de teren. După-cum a calculat un specialist, forța încă neîntrebuințate a apelor din sĕcuime se cifréză la o sută de mii putere de cai. In acestea este ascuns un capital neexploatat de mai multe sute de milióne. Ar fi necesar decĭ a atrage atențiunea întreprinderilor asupra acestor forțe. Mână în mână cu acésta trebue sĕ se întroducă *industria montană,* căcĭ munții sĕcuiescĭ conțin fer, cupru, cărbunĭ, fosfor și sare în cantitățĭ enorme. Spre acest scop trebue construite căi ferate, carĭ la început, ce e drept, n'ar fi rentabile, mai târdiu însĕ ar rĕsplăti din belșug cheltuielile elocate la construirea lor.

De mare importanță este în sĕcuime și cestiunea *colonisațiunilor* și regularea *creditului.*

Acordarea creditului zace aprópe esclusiv (?) în mânile *instututelor financiare române* (?) și sĕ scie, că aceste institute, pe lângă câștig, urmăresc *tendințe naționaliste* și se sforțéză neîncetat a acapara cât mai mult pămĕnt unguresc, pe care sĕ-l alătureze acelui complex, care ca un fel de ic s'a vîrît în proprietatea ungurésçă.

Aicĭ ar fi nevoie de intervenția urgentă a statului și în legătură cu acésta poporul sĕcuiesc ar trebui întărit prin *colonisare* cu elemente ungurescĭ, pentru a-l face mai resistent contra influențelor naționaliste(!)

Ameliorarea spiritului *moral* ar fi o altă problemă, care ar cădé în resortul Kulturegyletului ardelean, ér ca corónă la tóte ar trebui sĕ vină luarea *administrațiunei* în resortul statului. Acésta ar fi salvarea țĕrii sĕcuiescĭ și europenisarea unui popor, care în puterea talentelor sale și a sentimentuluĭ sĕu pronunțat național, este chemat a face patriei ungare aceleașĭ servicii, pe care acésta le-a făcut odinióră apusului civilisat: sĕ fie adecă un bastion inexpugnabil contra pericolelor din rĕsărit".

Vedem așa-dér ce corolarii minunate se pot deduce, cu nițică fantasie, din „memorabilul" discurs al lui Szell!

*

Din altă parte aflăm relativ la cestiunea sĕcuilor următórele:

Institutul fonciar din Budapesta a trimis representanțĭ de ai sĕi luna trecută la Odorheiul-sĕcuiesc, unde după-ce s'au sfătuit cu fișpanul și cu alte personalitățĭ, au început acțiunea lor de salvare. Până acuma, mai bine de 500 de agricultorĭ sĕcui au solicitat împrumuturĭ în valóre de un milion coróne. S'au votat până acuma împrumuturĭ de 150.000 coróne. Datornicul plătesce în rate semestrale ulterióre o anuitate de cincĭ procente, cu care anuitatea în timp de 50 anĭ se va stinge. Din aceste 5% 4 sunt procente, 0.64 procente de amortisațiune, 0.6 pentru fondul de reservă.

SCIRILE DILEI.

— 21 Februarie. v.

Sfântul Sinod al sfântei bisericĭ autocefale ortodoxe române este convocat pe diua de 21 Februarie a. c. în sesiune estraordinară pentru alegerea de archierei în locurile devenite vacante prin alegerea P. S. Archiereu Conon-Arămescu-Donicĭ-Bacaoanul de episcop al eparchiei Hușilor și P. S. Archiereu Pimen-Georgescu-Piteștenul de episcop al eparchiei Dunărei-de-jos.

Emigrărĭ la America. Din comitatul *Târnavei-micĭ* se anunță, că bóla emigrării în America a luat proporții marĭ printre țĕranii din mai multe comune ale comitatului. Mai trist e, că printre țĕranii noștri românĭ s'a lățit vestea, că mergĕnd în America și câștigând acolo muncă, în câțĭ-va anĭ se vor reîntórce acasă putredĭ de bogațĭ. Preoții și cărturarii noștri dela sate ar trebui sĕ lumineze pe cei slabĭ de minte, că părăsindu-șĭ vetrele străbune vor ajunge sĕ-șĭ blasteme sórtea și césul în care au plecat în America.

O reformă la esamenul de maturitate. Cetim într'o fóie maghiară din Budapesta: Ministrul de culte și instrucțiune publică a întrodus o nouă reformă la *esamenele de maturitate.* Până acum la tesele din limba latină se traducea de pe unguresce pe latinesce. Practica acésta a schimbat'o ministrul așa, că de aicĭ înainte tinerimea va traduce la esamenele de maturitate, *de pe latinesce pe unguresce.* Ministrul însĕ a dispus, ca la esamenele din ĕst-an tinĕrului sĕ i-se dea douĕ tese și sĕ se lase în voia lui de a alege din care limbă vré sĕ traducă: din unguresce pe latinesce, orĭ vice-versa. Tot așa s'a procedat, dice numita fóie, și cu limba grécă. Peste câțĭ-va anĭ tinerilor maghiarĭ le vor fi *terra incognita* cuvintele grecescĭ și latine din usul obștesc. Și tóte acestea, fiind-că câtor-va tinerĭ incapabilĭ, carĭ fac pe domnișorii, nu le încap în minte limbile grecéscă și latină și sunt espușĭ mereu la cădere cu ocasia esamenelor de maturitate, décă limbile acestea nu vor fi eliminate din învĕțămĕnt. Décă d-l ministru prigonesce aceste douĕ limbĭ, de ce nu procede asemenea și față cu limba germană, care nu e mai puțin clasică?

La balul dela Palat din Bucurescĭ, ce s'a dat aséră, au luat parte, precum aflăm și cincĭ ofițerĭ din regimentul de husarĭ cu garnisóna în Brașov și jur.

Societatea „Transilvania" pentru ajutorul studenților și elevilor meseriașĭ românĭ din Transilvania învită pe membrii sĕi a-se întruni în adunarea generală ordinară. ce se va ține Dumineçă, 24 c. órele 10 diminéța în palatul „Societății pentru învĕțătura poporului român" (Bucurescĭ). La ordinea dilei: 1) Darea de sémă a comitetului pe anul 1901; 2) Raportul comisiunei de verificarea socotelilor pe anul 1901; 3) Alegerea comitetului și comisiunei de verificare.

Gruparea artiștilor românĭ. Mai mulțĭ tinerĭ artiștĭ pictorĭ și sculptorĭ s'au grupat într'o societate cu numele „Tinerimea Artistică" sub înaltul patronagiŭ al Principesei Maria a României. Unul din scopurile de căpetenie ale acestei societățĭ este de-a întemeia un curent sănĕtos artistic în țéră prin aranjărĭ bine îngrijite de esposițiunĭ anuale. Prima esposiție, la care va participa însă-șĭ A. S. R., va fi alcătuită de-ocamdată numai din lucrările membrilor fundatorĭ. La 1 Martie se va deschide cea dintâiŭ esposiție în Palatul Ateneului.

Omorul din Belinț. Asasinul Ludvig Rosenberg, despre al cărui proces am adus erĭ o scire, a fost găsit culpabil și condamnat la trei anĭ temniță. — Președintele a pus 3 întrebărĭ principale și 4 secundare, verdictul a găsit culpabil pe Rosenberg *numai* de crima lesiunei grave corporale, comisă în iritație mare, și din care a resultat mórtea. Atât procurorul, cât și apĕrătorul s'au declarat mulțumițĭ cu sentința.

Un judecător asasinat. In 14 Iulie a. tr. o societate de domnĭ era la chef într'o dumbravă din apropierea orașului Homonna. Nisce flăcăi trecĕnd pe acolo au început sĕ rîdă de domnĭ. Judecătorul de cerc Paul Ruby, care era în societate, a îndrumat la ordine pe flăcăi, dér unul din ei, Stefan Rujak, se înfurià așa de tare, încât scoțĕnd un cuțit aplicà judecătorului o împunsătură, în urma căreia acesta murì a doua di. Curtea cu jurațĭ din S. A. Ujhely condamnà pe Ruják la *15 anĭ închisóre* corecțională. Recursul în cassație a fost respins în diua de 3 Februarie de către Curia din Budapesta.

Un redactor ucigaș. Din Viena se vestesce, cà Carol *Hubatka,* redactor la *„Reichswehr",* și-a omorît femeia, apoi s'a sinucis.

Un agent de emigrărĭ. Poliția din Sibiiu a reușit sĕ pună mâna pe un agent de emigrărĭ, cu numele Daniel Rehner, birtaș în Sibiiu, originar din Agnita. In diua de 3 Februarie numitul agent voia tocmai sĕ transporteze 12 țĕranĭ românĭ, și anume 7 din Gurarîului, 4 din Nucet și 1 din Orlat. Rehner avea conexiunĭ cu agentul de navigație F. Missler din Brema căruia fie-care emigrant trebuia sĕ-i plătéscă o arvună corĕspundĕtóre, din care Rehner îșĭ reținea provisiunea. Afară de acésta fie-care emigrant trebuia sĕ-i plătéscă 8 cor. onorar și mai avea provisiune și dela un negustor de haine, unde emigranții îșĭ schimbau portul românesc cu cel nemțesc. Cei 4 țĕranĭ din Nucet au plecat deja, ceilalțĭ 8 au fost arestațĭ la gară. S'a găsit la ei cu totul 1970 coróne, care sumă a fost luată dela ei și trimisă solgăbirĕului, de asemenea au fost confiscate biletele de vapóre și alte hârtii, între carĭ și un plan de calĕtorie, ticluit de Rehner cu multă dibăcie, nu per Budapesta, ci per Hatvan-Ruttka-Ratibor. Corespondența lui Rehner cu agentul din Brema a fost de asemenea confiscată.

Cărbunii ungurescĭ în România. Guvernul român a ridicat în vara trecută vama asupra cărbunilor ungurescĭ dela 5 lei la 50, sub cuvĕnt, că cărbunii ungurescĭ sunt în realitate lignit, asupra căruia se impune taxa prohibitivă de 50 lei. In urma demersurilor pe cale diplomatică ale guvernului ungar în acéstă privință, guvernul român a cercetat din nou lucrul; în urma acestor cercetărĭ s'a dovedit, că cărbunii din Cincĭ-Bisericĭ și Anina sunt în adevĕr cărbunĭ, și decĭ vor fi supușĭ în viitor taxei de 5 lei, ér cei din Petroșenĭ, Uricanĭ, Lupenĭ și Șalgo-Tarian au fost declarațĭ drept lignit și vor fi supuși taxei de 50 francĭ.

Baia-mare unită cu Baia Sprie. Baia-mare are 10.000 locuitorĭ, Baia-Sprie 5000. Amĕndouĕ erau orașe libere regescĭ și erau renumite de bogățiile lor. Baia-Sprie a sĕrăcit acum și n'are cu ce-șĭ plăti funcționarii. Unii propuneau sĕ céră a fi degradată la rangul de comună mare. Pentru a evita acésta s'a găsit un espedient: unirea cu Baia-mare și împreunarea amĕndurora prin tramwaiŭ electric.

Nouă linie ferată. Dela *Nadișul unguresc* se va construi încurĕnd o linie ferată până la *Jibou.*

Ajutóre de stat pentru învĕțătorii onfesionalĭ. După conspectul cel mai nou dat de ministeriul de culte, dintre 28,000 învĕțătorĭ câțĭ sunt în întréga țéră, 11,261 capĕtă salar din cassieria statului. Dintre aceștia 3750 sunt învĕțătorĭ de stat, 3021 romano-catolicĭ, 1725 reformațĭ, 725 comunalĭ, 803 evangelicĭ, 746 greco-catolicĭ, 341 jidovĭ, 132 gr.-or. și 19 unitarĭ.

Demonstrațiunĭ în Rusia. Din *Lemberg* se telegraféză: In numĕróse orașe ale

---

goi, osoșĭ și pârlițĭ de arșița sórelui și a munciĭ, țĕranul fredona un cântec vesel tirolez încordându-șĭ brațele la lopătarea luntrii, ce aluneca ca prin vis.

Și cântecul lui se perdea tot mai mult, până ce încetà cu totul.

Spumele albe și revoltate ale apei ne împroșcau la fie-care lopătare. Acuma ne reîntorcem.

Vuetul depărtat al vaporului, care se apropie, ne ajunge la... Se apropie, colosul!... Étă, încet, încet din acest tablou pitoresc se desprinde în depărtare un punct, care tot înaintéză înspre noi... E vaporul!

Căpitanul de pe bord dă ordine, éră pilotul îșĭ încordéză mușchii la cârmă.

Vaporul trece pufăind pe lângă noi.

Apa se întunecă.

Natura obosită îmbracă o manta négră.

Felinarele se aprind și-șĭ aruncă reflexul tremurător pe lac.

Ajungem liniștițĭ la țĕrm.

Gmunden (Austria de sus) 30 Iulie 1901.

Horia Petra Petrescu.

Rusiei au fost marĭ demonstrațiunĭ din incidentul aniversării desființării iobăgiei. Poliția și armata au intervenit pretutindenĭ. Amĕnunte n'au sosit încă.

Concubinatele în Banat. Diarului „P. L.“ i se scrie din Bănat: În satele românescĭ este mare veselie. Acuma e sesonul nuntelor. Românii însĕ celebréză cununiile în felul lor. Ei nu se duc nicĭ la matriculant, nicĭ la biserică, și cu tóte acestea nuntele se fac cu musică și cu alai, cu stégurĭ și cu chiiuturĭ. În urma acestor ospețe apoi părechile sunt considerate ca bărbat și femeie. Ceea ce este însĕ mai curios, — dice corespondentul oficiosului — că la asemenea tămbălăurĭ iau parte și popii și învĕțătorii. Ar fi timpul suprem de-a interveni, ca sĕ se curme odată asemenea lucrurĭ imorale. — N'avem cunoscință de nuntele celebrate în acest fel la Românĭ și nu ne vine a crede, ca óspețele de felul acesta sĕ se țină cu asistența preoților și învĕțătorilor. Décă însĕ ar fi așa, atuncĭ ar fi datoria forurilor bisericescĭ a interveni.

Proces pentru o cartă poștală. Diarul „Hrvatsko Branik“ a scris o scire sub titlul *„Levelezö Lap“*, criticând aspru dispoziția ministrului de comerciŭ ungar, care impune întrebuințarea esclusivă a cărților postale, carĭ pórtă inscripția „Levelezö Lap“. Diarul a fost confiscat, ér redacția a făcut recurs contra confiscării. Tribunalul de pressă din Mitrowitz sub președința unui *Löwenthal* a respins recursul redactorului croat, pe motiv, că cărțile poștale nu sunt acte oficiale, carĭ ar cădé sub disposițiile relative la limba oficială prescrisă pentru Croația și Slavonia.

Țarul pentru sĕracĭ. O telegramă din Petersburg anunță, că Țarul *Nicolae* a dăruit 150,000 ruble în ajutorarea sĕracilor din Șemacha.

Cursă dela Bucurescĭ la Metz. D-l locotenent Leonida, din arma cavaleriei române, actual adjutant al ministrului de rĕsboiŭ român, va face o cursă pe cal la Metz spre a întórce visita locotenentului german Heyl Kurt, care a visitat călare Bucurescii. In vederea acestei călĕtorii d-l lt. Leonida, a cumpărat cu 5000 lei un cal roib dela directorul hergheliilor din Ungaria.

Concert militar în scop de binefacere In legătură cu notița nóstră de Dumineca trecută publicăm adĭ programul concertului, ce se va da de musica regimentului de infanterie Nr. 50 în casa de concerte, *Duminecă,* în 9 l. c. st. n., în scopul întreținerii mormintelor celor căduțĭ în anul 1866. Étă programul:

Partea I. 1) Uvertură la opera: *„Tannhäuser“* de R. Wagner; 2) Menuet din opera: *„Manon“* de I. Massenet; 3) Fantasie asupra motivelor din opera: *„Bank-ban“* de Erkel; 4) *„Danse macabre“*, poemă symphonică de C. Saint-Saëns; 5) Mare fantasie din opera: *„Mirésa vĕndută“* de Fr. Smetana.

Partea II-a: 6) *„Mórtea lui Siegfried și marș funebru“* din drama musicală *„Götterdämmerung“* de R. Wagner; 7) *„Fiica corăbierului“* vals de Ivanovicĭ; 8) Aria prințului din opera: *„Eugen Onegin“* de Tschaikowsky; 9) *„Largo“* de Haendel, esecutată de 25 violine cu acompaniare de armoniu; 10 *„O călĕtorie prin Europa“*, potpuriu de Peters.

Inceputul la 8 óre séra. Intrarea 1 cor.

Un sergent de stradă maltratat. Din Graz se scrie, că alaltăerĭ nóptea sergentul de poliție Anton Achatz, care avea postul sĕu în piața principală, a fost maltratat de un grup de studențĭ. Cérta s'a început de-acolo, că un student a cerut foc dela polițist, ceea-ce i-s'a refusat. Studenții au tăbărît pe sergent și l'au bătut, frângĕndu-i douĕ cóste. Studenții au fost arestațĭ.

Casina română din Clușiŭ.

(Fine.)

Ar fi de dorit, ca esemplul d-lui profesor sĕ afle imitatorĭ chemațĭ, carĭ fie-care din partea sa sĕ contribue din sciința lui specială spre lățirea cunoscințelòr generale și a terminologiei scientifice românescĭ, de carĭ aicĭ în Nordul Transilvaniei ar avé lipsă deosebită publicul românesc, eșit în mare parte din școlĭ neromânescĭ. Disertațiunĭ de natură istorică, sociologică, din cadrul sciințelor naturale ș. a. s'ar puté alătura disertațiunilor estetice, și de sigur ar fi primite cu mult interes din partea publicului nostru.

Acéstă sarcină ar puté-o lua asupră-șĭ zelósa nóstră tinerime universitară, ai cărei membri mai arare-orĭ și până acum au ținut disertațiunĭ în forma indicată și despre care suntem convinșĭ, că dispune de forțele intelectuale și morale necesare pentru acest scop. Pe lângă puțină bunăvoință de sigur între aprópe 200 tinerĭ universitarĭ românĭ ce sunt în Clușiŭ, s'ar puté afla atâția, cât mai în fie-care Duminecă sĕ aibă ocasiune unul séu altul a ținé o disertațiune, care prelucrată bine ar fi cu multă recunoscință întîmpinată și aprețiată din partea auditoriului.

Suntem conscii de resultatul frumos, ce s'a ajuns din partea „Casinei“ în decursul anului trecut, dér nu ne lăsăm orbițĭ, ci ne dăm bine séma, că resultatele obținute până acum sunt numai un început promițĕtor, dér că e încă de lipsă multă muncă pănă-ce vom ajunge măcar în apropierea idealului, ce urmărim. Cu tóte acestea cele-ce s'au ajuns până acum ne sunt un puternic imbold spre a păși înainte fără șovăire pe calea începută, și deosebirea între stările anterióre și cele actuale pentru orĭ-ce om nepreocupat motivéză pe deplin decisul adunărei generale din 15 Febr. n. a. c. prin care s'a primit cu mulțămită raportul casariului și al fostului secretar și s'a îndrumat biuroul casinei sĕ publice resultatele activitățeí comitetului casinei pe an. 1901 în 3 jurnale quotidiane românescĭ.

In fine credem, că spre ilustrarea stărei bune financiare a „Casinei“ cu sfîrșitul anului economic 1901, nu vor fi neinteresante încă următórele date positive:

S'au cumpărat în decursul anului 1901 noul arangiament mobiliar cu totul în preț de 1449 cor. 85 fil. și cu tóte că afară de acéstă posiție estra-ordinară în budget, aprópe pe tóte terenele au fost spese estra-ordinare de lipsă spre a aduce în ordine stările, în tóte privințele desolate ale societății nóstre, totușĭ cu sfîrșitul anului a fost în banĭ gata un rest de cassă de 655 cor. 30 banĭ.

O fatală aparițiune e între multele părțĭ îmbucurătóre scósă în relief în actualul raport faptul, că restanțierii din an. trecut 1901 și din anii anteriorĭ sunt datorĭ casinei cu totul cu 742 cor. 16 banĭ. Nu putem destul regreta necesitatea de a insista asupra acestui fapt, care de sigur nu se póte scusa, cu atât mai puțin, cu cât între d-nii restanțierĭ sunt și unii al căror nume ar trebui sĕ fie garanță, că nicĭ că sunt în stare a-se subtrage unei datorințe atât de elementare și modeste față de o instituțiune românéscă atât de importantă din tóte punctele de vedere cum e casina românéscă din Clușiŭ. Dumnedeu sĕ le îndrepteze mintea și inima!

Patronilor marinimoșĭ, cătră carĭ prin decisul adunărei generale a acționarilor „Economului“ din 21 l. c. st. n. s'a alăturat și „Economul“, banca rom. din loc, renunțând în urma propunerei direcțiunei la suma de 375 cor., ce-o avea banca pretensiune în contra Casinei — precum și membrilor ordinarĭ și ajutătorĭ, Casina le spune și pe acésta cale mulțămită pentru binevoitoriul concurs, ce i-au dat în anul trecut, ce speră, că nicĭ în viitor n'o sĕ-l detragă. Ér prețuitei d-vóstrĕ foi mulțămesce înainte pentru publicarea acestui raport.

Din însărcinarea Adunărei generale a „Casinei“

pentru Comitet:
Dr. Ioan Vajda-Voevodu,
secretariul Societății de lectură române din Clușiŭ.

De ce se înmormĕntéză Archiereii ședĕnd pe scaun?

Cestiunea acésta e de ordine istorică și spre a rĕspunde la ea ni-se va permite sĕ ne raportăm la antichitatea dacoschită, séu mai bine la colonisarea Daciei traiane.

Unul din obiceiurile vechĭ ale Sciților, menționat în istorie, era d'a-șĭ înmormĕnta regii lor ședĕnd pe tron, după ce mai întâiŭ familia și curtenii lui îl arătau poporului, care-i aduceau, cu salutul lui suprem ultimele omagii. Din ce înaltă anticitate se va fi trăgĕnd acest usagiu, fi-va fi fost instituit de Zamolxe, just nu se scie. Faptul e, că Sciții îșĭ înmormĕntau șefii lor ședĕnd pe scaun.

Acest obiceiŭ a trebuit sĕ fie adoptat și de Dacĭ, orĭ de o parte din ei, și dela cei rĕmașĭ în Dacia, după colonisarea romană, sĕ trécă și la o parte din Românĭ. Dicem la *o parte* din Românĭ, pentru-că obiceiul înmormĕntărei archiereilor pe scaun nu se practică la Românii din Transilvania și Ungaria. Acésta póte sĕ dovedéscă între altele și aceea, că Dacii s'au refugiat din Transilvania spre Moldova și că acolo în convietuirea lor cu o parte din Românĭ, organisațĭ sub șefĭ bisericescĭ creștinĭ ortodoxĭ (se scie că încreștinarea Românilor coincide cu începuturile creștinismului însușĭ), sĕ le fi trecut obiceiul lor archaic și patriarchal, ce apoi în urmă, în seria veacurilor s'a statornicit precum se scie, la toțĭ Românii de dincóce de munțĭ.

Obiceiul înmormĕntărei archiereilor pe scaunul episcopal e decĭ de origină daco-scită și invólvă în sine ultimele onorurĭ aduse șefului înzestrat nu numai cu putere politică, ci și spirituală.

Acum ce privesce absența totală a acestui obiceiŭ la frații noștri de dincolo de munțĭ, cine-va póte sĕ și-o esplice prin faptul, că Românii n'au ținut sĕ estermine pe toțĭ Dacii și *cultul lor* decât din Dacia centrală, Transilvania de adĭ și cu dependențele ei strategice, ér pe ceilalțĭ Dacĭ i-a lăsat sĕ se retragă în triburĭ în Moldova, în Litvania, Boemia etc.

Acéstă esterminare parțială a Dacilor din o parte a Daciei traiane e demnă de remarcat și de relevat, deóre-ce un fenomen analog nu s'a mai vĕdut decât numai când cu cucerirea Galiei de Iuliu Cesar. Se scie, că unul din indiciile caracteristice ale politicei romane era d'a atrage și concentra în Roma cultul tuturor divinităților de pe la popórele supuse. Fustel de Coulanges în celebra sa scriere *La cité antique,* vorbind despre tendința acésta politică a Romanilor, citéză esemplele următóre: Romanii au împrumutat o Junonă dela Veii, o altă Junone din Lanuvium, o Venus a samniților etc.

Cum se face decĭ, că Romanii, carĭ au fost atât de indulgențĭ pretutindenĭ cu popórele supuse, în ce privesce credințele lor religióse, în Dacia au esterminat completamente cultul dacic întocmai ca și în Galia, unde asemenea au nimicit din rădĕcină cultul druidilor? Cum se face că în Iudea au lăsat sĕ se perpetueze cultul mosaic chiar și subprefecții romanĭ, ér în Dacia n'au lăsat nicĭ urmă de vechile legăturĭ socialo-religióse?

Rĕspunsul e a se căuta în scopul ce urmăriră Romanii când au cucerit Dacia și Galia, și care a fost înființarea a douĕ bastióne formidabile, una pe Rhin, alta pe Dunăre. — („Cr.“)

NECROLOG. Subscrișii cu inima înfrântă de durere anunță tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că iubitul și neuitatul lor soț, tată, fiu, socru, moș și frate **Iacob Têrnăveanu** proprietar și scriitor de advocat a trecut la cele eterne astădĭ în 3 Martie 1902 la 10 óre a. m. după un morb repentin și greu în anul 52 al etății și 30 al fericitei căsĕtorii. Rĕmășițele pămêntescĭ ale scumpului defunct se vor aședa spre repaus etern din casa proprie în cemeteriul gr. cat. din Reghinul-săsesc în 5 Martie 1902 la 3 óre p. m. Fie-i țĕrêna ușóră și memoria neuitată. *Reghinul-săsesc,* în 3 Martie 1902. Ioana Ternăveanu n. Pinti, Florentina Manu n. Ternăveanu, Alesandru, Pintea, Ioan, Aurelia, Basiliu, Silvia, George ca fii și fice. George Manu, paroch gr. cat. ca ginere. Elvira, Olivia, George, Letiția, Marióra nepóte și nepot., vĕd. Elisabeta Ternăveanu ca mamă, Alesandru paroch și vice protopop on gr. cat. în Hodac. Pintea magistru silvanal ces. reg. în Cernăuț. George proprietar și not. cerc. în Ibănescĭ, Maria mărit. Cenger, Mateiu proprietar în Ibănescĭ, Dr. Vasilie medic practic în Viena, ca frațĭ și soră.

ULTIME SCIRI.

Londra, 5 Martie. După informația lui „Times“, *Botha* îșĭ dă silința de a ajunge în Oranje, unde sĕ se sfătuéscă cu *Steyn* și *Dewett* — Diarele publică o telegramă din Harrysmith, după care Dewett ar -fi primit o rană ușóră la braț în lupta dela Klerksdorp.

Bruxella, 5 Martie. Miseria și mortalitatea în taberele de concentrație e colasală. Copiiĭ sub 2 anĭ s'au prăpădit toțĭ, și alții noi nu se nasc.

Diverse.

Pălăria în parlament. După lungi desbaterĭ și discursiunĭ, parlamentul engles a pregătit, în fine, noul regulament al camerei englese. El diferă în multe privințe de vechiul regulament, a lăsat însĕ intacte multe din obiceiurile trecutului. Așa de es. se scie, că deputațiĭ englesi ocupă loc în sala desbaterilor cu pălăria în cap. De dreptul acesta se bucură însĕ deputatul din momentul când a depus jurămêntul. Din causa acésta mulțĭ deputațĭ noi au avut neplăcerĭ. Între alții la timpul sĕu *Chamberlain* îșĭ ocupă locul în cameră avĕnd pălăria în cap. Pe atuncĭ d-l Chamberlain era opoșițional înfocat de colóre *republicană.* Președintele l'a provocat însĕ sĕ-și ia pălăria din cap. În camera lordilor mult timp era în us purtarea cilindrului negru. Reforma o începù br. Rotschild c'un cilindru sur. A doua di aprópe toțĭ lordĭ purtau cilindre sure.

Literatură.

A apărut *„Cartea sócrelor“* de Marion, o broșură hazlia de 128 paginĭ, cuprindĕnd peste 50 de poesii la adresa sócrelor. Broșura ofere lectură fórte plăcută, mai ales pentru ginerĭ. „Cartea sócrelor“ se póte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov cu prețul de 1 cor. plus 5 banĭ porto.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Bocete ad-că **Cântărĭ la morţĭ**, adunate de *I. Pop-Reteganul.* Preţul 80 banĭ (+ 10 b. p.)

Nu mĕ uita! Colecţiune de versurĭ pentru ocasiunĭ funebralĭ. Aranjată prin N. F. *Negruţiu.* Edit. IV. Preţul 50 banĭ. (+ 5 b. p.)

Trandafirĭ şi Viorele. Poesii poporale culese şi ordinate de Ioan *Pop-Reteganul.* Edit. III. Preţul redus 60 banĭ (+ 10 b. p.)

Versurĭ de dor, adunate din poeţii românĭ de *A.* Preţul 50 banĭ (+ 5 b. p.)

Doi prinşĭ în cursă, comedia într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. *Bobancu.* Preţul 24 banĭ (+ 3 b. porto).

Dr. Ioaif Frapporti prelucrată de Ioan Papiu. Preţul 60 b. plus 10 b. porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Ediţiunea „Amicului Familiei". Preţul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus ca preot. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş. Pretul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Escursiunĭ pe munţii Ţerei Bârsei şi a Făgăraşului din punctul „La om" de pe „Bucecĭ" până dincolo de „Negoiul". Descoperirĭ, întregite cu schiţe istorice despre Castelele şi ţéra Făgaraşului de I. Turcu. protonotar pensionat al comitetului Făgăraş. Preţul 2 lei plus 10 b. porto.

Novele de Sienkiewicz: „**Natură şi vieţă**", „**Sluga veche**" şi „**Iacco musicantul.**" Traducere de *I. C. Panţu*; o broşură de 192 pag. Preţul 80 banĭ + 5 banĭ porto.

De asemenea se recomandă:

I. C. Panţu: „In plasă". „In Baltă". „Cale grea". „La Códe". „La cârciuma lui Tiriplic." ***Schiţe din viéţa dela ţéră.*** O broşură de 112 pag. cu preţul 40 banĭ + 5 banĭ porto.

I. C. Panţu: ***„La têrg"***, povestire din viéţa unui cioban. O broşură din 32 pag. cu preţul 16 banĭ + 3 banĭ porto.

Antropomorfisme şi Antiantropomorfisme în limba română de *Nicolae Sulică.* In limba nóstră scrierile de felul acesta sunt rare şi scrierea acésta a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conţinutul sĕu bogat şi sistematic, prelucrat după stricta metodă scienţifică, ci şi prin limbagiul sĕu scris la înţelesul tuturor. Autorul e cunoscut şi din scrierile sale folklorice filologice de până acum. Cartea ce anunţam acum, se póte procura dela Tipografia A. Mureşianu cu 80 banĭ (+ 5 banĭ porto.)

„Călindarul Plugarului"

pe anul comun 1902.

Se mai află de vêndare la *Tipografia A. Mureşianu* (Braşov) „Călindarul **Plugarului**" pe anul comun 1902.—Anul X.

Acest călindar, care se estinde pe 9 cóle de tipar format 8⁰ mare cuprinde:

In *partea calendaristică*: Cronologia anului 1902; Regentul anului; Sărbătorile şi alte dile schimbătóre; calculul sărbatorilor mai marĭ; Porturile etc. Urmézâ partea strict calendaristică: cele 12 lunĭ ale anului cu sfaturĭ pentru plugarĭ şi semnele de timp după calendarul de 100 de anĭ.

Urméză Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor şi postelor; Competinţe de timbru şi taxe; Scala timbrelor; Têrgurile din Ardeal, Bănat şi Ţéra ungurésca în ordine alfabetică şi apoi după lună şi di; Tîrgurile din Bucovina; Mĕsurile metrice etc.

In *partea literară* se găsesc bucăţĭ alese de cetit: „Cetatea dela Fântânele"; (Moţul: Teofil Frâncu); „O scrisóre dela Muselim Selo" (poesie de G. Coşbuc); „Frumósa Irina" (baladă de St. O. Iosif); „Raze de primăvară" (poesie de Z. Bârsan-Veturio); „Grăuntele de grâu" (de contele Lew Tolstoi); „Bĕtrânul clopotar" (Idilă de primăvară, (de W. Korolenko); „Lăcomia strică omenia" (Proverbe de Marion); „Doué hiene" (fabulă, de Gavril Bodnariu); „Gâscele Ovreului" (anecdotă, de Cărăbuş).

Partea economică: „O ramură de producţiune şi avuţia naţională"; „Faceţĭ pânză în casă" (ambele de Dr. G. Maior); „Economia": „Iernatul vitelor". — Urméză diferite poveţe; lectură distractivă, glume etc.

Un esemplar „Călindarul Plugarului" costă 25 cr. (50 banĭ), plus 5 banĭ porto postal. *Vendĕtorilor se dă rabat cuvenit.*

Călindarul are în frunte portretul lui *George Lazar*, cu biografia, (în partea literară.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Martie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120 05
Renta de coróne ung. 4%	97 45
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.85
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.—
Bonurĭ rurale croate-slavone	96 —
Impr. ung. cu premii	192.25
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	158.85
Renta de argint austr.	101.60
Renta de hârtie austr.	101.40
Renta de aur austr.	120.80
Losurĭ din 1860.	155.10
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.35
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	719.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	699.50
Napoleondorĭ	19 08
Mărcĭ imperiale germane	117.25
London vista	240.—
Paris vista	95.50
Rente de coróne austr. 4%	99.10
Note italiene	93 25

Cursul pieţei Braşov.

Din 6 Martie n. 1902.

Bancnota rom.	Cump.	18.94	Vênd.	18.98
Argint român.	„	18.80	„	18.84
Napoleond'orĭ.	„	19.—	„	19.04
Galbenĭ	„	11.34	„	11.40
Ruble R sescĭ	„	127.—	„	128.—
Mărcĭ germane	„	58.50	„	—.—
Lire turcescĭ	„	10.72	„	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	„	101.—

Publicaţiune.

Imobilele aparţinĕtóre moştenirei după *Dr. Ferdinand Otroban* ce sunt specificate mai jos în mod amĕnunţit,

se vor vinde în 20 Martie a. c.

în cancelaria notarului public reg. Karl Schnell (Braşov, Strada Vămiĭ Nr. 17—15) **prin licitaţiune publică**, ce se va ţiné acolo de bunăvoie, începênd dela órele 9 diminéţa.

Imobilele se vor vinde şi sub preţul fixat. Moştenitoriĭ însă îşĭ reservă dreptul de a primi séu refusa ofertul făcut.

Ofertele se pot trimite şi înscris până la órele 9 a. m. din diua licitaţiei la notariul reg., care ţine licitaţia, şi acestea se vor deschide după terminarea licitaţieĭ verbale.

Condiţiunile amĕnunţite de licitare se pot vedé şi ceti în cancelaria notarului reg. Karl Schnell.

Coróne:

1. Casă de lemn, în Braşov (Scheiu) Podul Creţului, nr. 107 nou (676 vechiŭ) indusă în cartea funduară nr. 2660, nrii top. 3348, 3349. 2000
2. **Villa din Predeal**, cu tot mobiliarul din ea şi cu aranjamentul, îndusă în cartea funduară din Braşov, nr. 10,961 A † 25,404/12 nr. top. 16,000
3. În Bacĭufalu, casa cu nr. 446, cu 9 apartamente de locuit, cu o mare grădină de póme, odăile folosite pentru locuinţă de vară, dimpreună cu mobiliarul, indusă în cartea funduară nr. 598 A † 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 nrii top. 20,000
4. În Bacĭfalu casa nr. 445, cu patru locuinţe şi grădină, indusă în cartea funduară nr. 598 A † 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1363/2, 1364/2, n-riĭ top. 10,000
5. În Elöpatak. staţiune balneară aşa numita „*Villa Zona*" cu întreg aranjamentul, cu mobilele din ea, cu partea de drept la băi, la apa minerală, îndusă în cartea funduară nr. 318 A † 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 nr. top. 14,000
6. Casele din Braşov, Strada Porţiĭ nr. 16 şi cel vechiŭ nr. 488, induse în cartea funduară Nr. 2660, nr. top. 5434 şi casa din strada Spitalului nr. 11 nou şi cel vechiŭ 475, nr. top. 5420. dóuĕ case legate una de alta (fost Hotel Baroş), la olaltă 130,000
7. Imobilul din Apacza. loc de didire îndus în cartea funduară nr. 1011, nrii top. 1601/2, 1602/2, 1603/2 800

Vadiu de 10% din preţul imobilelor este a se depune în banĭ gata séu în hârtiĭ de valóre, ér la oferte înscris este a se alătura şi vadiul.

Braşov, 26 Februarie 1902.

Moştenitoriĭ rĕposatului
Dr. Ferdinand Otroban.

1–4